

Datum
2022-10-19
Adress

Yttrande

Diarienummer
SBN-2022-925

Till
Kommunstyrelsen

Remiss från Miljödepartementet - Promemorian Näringslivets klimatomställning PM2022:10, Myndigheten för tillväxtpolitiska analyser och utvärderingar, STK-2022-1165

Stadsbyggnadsnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har översänt PM2022:10, *Näringslivets klimatomställning* till stadsbyggnadsnämnden för synpunkter. Enligt klimatlagen (2017:720) ska regeringen ta fram en ny klimatpolitisk handlingsplan vart fjärde år. Denna remiss utgör ett av underlagen till klimatplanen. Stadsbyggnadsnämnden konstaterar att de flesta förslagen inte har någon direkt koppling till nämndens verksamhet då förslagen och rekommendationerna i första hand berör nationell lagstiftning eller andra internationella förutsättningar som är specifika för respektive näringssektor. Bland förslagen lyfter Stadsbyggnadsnämnden särskilt några förslag kopplat till bland annat energisystem som kan få stor betydelse för det pågående klimatomställningsarbetet.

Yttrande

Tillväxtverkets PM2022:10, *Näringslivets klimatomställning* är en analys av näringslivets klimatomställning och dess behov för att ytterligare skynda på omställningsarbetet, visar på ett stort engagemang för klimatomställningen i näringslivssektorn, vilket är glädjande. Stadsbyggnadsnämnden kan dock konstatera att få av de förslag och rekommendationer som lyfts fram har någon direkt koppling till nämndens verksamhet då förslagen och rekommendationerna i första hand berör nationell lagstiftning eller andra internationella förutsättningar som är specifika för respektive näringssektor.

När det gäller förslag och rekommendationer som kan få bäring på stads- och energiplaneringen vill stadsbyggnadsnämnden lyfta fram de förslag som nämnden anser ha stor betydelse för det pågående klimatomställningsarbetet.

Stadsbyggnadsnämnden ansvarar bland annat för Malmö stads kommunala energiplan genom *Energistrategi för Malmö 2022–2030*. Av strategin framgår att staden behöver säkra den lokala energiförsörjningen genom exempelvis ökad lokal energiproduktion. I PM2022:10 föreslås bland annat en utredning om ett tvådelat ersättningsystem till det civila lokalsamhället (bygden) och kommunen vid etablering av ny kraft (förslag nr 1) samt ett förslag om att utreda styrmedel som underlättar användning av spillvärme från exempelvis

anläggningar som producerar vätgas eller biodrivmedel (förslag nr 2). Nämnden vill påpeka att dessa förslag bör prioriteras då det i rådande energikris och omvärldsläge är av största vikt att de möjligheter till lokal energiproduktion och energiåtervinning som finns tillgängligt tas tillvara på för att säkerställa de energibehov som följer av klimatomställningen. Av samma anledning anser stadsbyggnadsnämnden att förslaget om att slopa elskattenedsättningen för datahallar (förslag nr 15), för att motivera energieffektiviseringar av datahallar, också bör prioriteras då datahallar är storkonsumenter av el och belastar den lokala elförsörjningen.

I pm:et förslås även att en utredning tillsätts för att öka energieffektiviseringen av det befintliga byggnadsbeståndet (förslag nr 14). Nämnden delar uppfattningen om att det behövs ytterligare incitament för att få till nödvändig omsorgsfull renowing och energieffektivisering av det befintliga beståndet och ser därför mycket positiv på förslaget.

När det gäller förslaget om att utreda CCU-teknikens (Carbon Capture and Utilisation) roll i energisystemets omställning med avseende på klimatnytta, försörjningstrygghet och konkurrenskraft (förslag nr 16) vill stadsbyggnadsnämnden bekräfta önskemålet samt stärka behovet av att en sådan utredning kommer på plats. Infångning och lagring av koldioxid via tekniker som Carbon Capture and Storage (CCS) och Carbon Capture and Utilisation (CCU) bedöms vara viktiga och avgörande möjliggörare för att även kommunerna ska kunna nå sina lokala klimatomställningsmål. Teknikerna är tillgängliga redan idag men det finns hinder som i dagsläget förhindrar implementeringen av tekniken.

När det gäller markanvändningens roll för näringslivets klimatomställning konstateras att det sker en betydande kolinlagring i framförallt träd, växter, mark och träprodukter och att utsläpp sker från skogsavverkning, naturlig avgång, åker-, betes- och våtmark och i samband med förändrad markanvändning till följd av exploatering av mark vid exempelvis anläggande av vägar och kraftledningar samt vid urban bebyggelse. Trots det saknas analys av vilken roll förändrad markanvändning till följd av exploatering av mark har och endast ett förslag är kopplat till exploatering av mark. Stadsbyggnadsnämnden vill därför poängtera att rekommendationen om att tillämpa de befintliga verktygen för att uppskatta utsläpp från markexploatering i tillståndsprocesser (rekommendation nr 46) bör uppgraderas till ett konkret förslag. Utifrån de underlag som hittills har tagits fram kan ett mer enhetligt verktyg utvecklas. Verktygen kan då bli ett viktigt planeringsunderlag både på kommunal och regional nivå.

Eftersom Malmö är en av de svenska städer som riskerar att påverkas kraftigast av stigande havsnivåer önskar Stadsbyggnadsnämnden påtala att Sverige undertecknat Parisavtalet och åtagit sig att verka för att de mål som avtalet slår fast ska vara möjliga att nå. Med nuvarande åtgärder riskerar Sverige att misslyckas (*Naturvårdsverkets underlag till klimatredovisning enligt klimatlagen, mars 2022*) med sina åtaganden och mot bakgrund av detta menar Stadsbyggnadsnämnden att det är orimligt att svenska staten inte engagerar sig i det faktum att det idag är den enskilde fastighetsägaren som ensam har ansvar för framtida åtgärder för att skydda sin fastighet mot havshöjningar. Konsekvenserna av detta blir således att enskilda fastighetsägare kan tvingas kompensera för statens misslyckande med att nå de mål som Parisavtalet deklarerar.

Stadsbyggnadsnämnden vill till sist lyfta att remisstiden för *Näringslivets klimatomställning* har varit allt för kort. Om avsikten är att ge remissinstanserna möjlighet att kunna tillgodogöra sig utskickat material, överväga hur förslag påverkar lokala initiativ samt att sammanställa synpunkter måste en rimlig tidsperiod avsättas för remissinstanserna att inkomma med synpunkter.

ordförande

.....
[Förnamn Efternamn]
.....

sekreterare

.....
[Förnamn Efternamn]
.....

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]